

## A rétihéják Kárpátalján.

Irta : HRABÁR SÁNDOR

Tavasztól ősziig a barna, hamvas és fakó rétihéja tartózkodik nálunk. Ősszel ezek elvonulnak — legkorábban a hamvas, már augusztus végén — legkésőbb a barna, szeptember végén, október elején. Október vége felé érkezik helyükbe a kékes rétihéja, amely néha itt is telet.

**A barna rétihéja** a nádasokat kedveli. Mindenütt fészkel folyóink morotvaiban, náddal borított árterületein. Számuk nem nagy, mert a lecsapolások következtében mocsaras vidékeink nagyon összezsugorodtak.

**A hamvas rétihéja** elterjedési köre sokkal szélesebb. Sík földjeinken mindenütt megtaláljuk, ahol nedvesebb rétek vannak. Fészkére akadtam Nagyszőlős környékén vízlevezető árok partján, magas fűben. Ungvár környékén is találtam fészket. A Bahonyban minden évben fészkel.

Ez a rétihéja későn érkezik hozzánk. Május eleje előtt sohase láttam. Fészkelés után a kirepült fiatalokkal együtt hamarosan elköltözik tőlünk. A buhura hevesen támad, de minthogy a vadászatra nem káros és a mezőgazdaságra inkább hasznos, azért a vadászok figyelmébe ajánlom ezt a karcsú filigrán testalkotású, hosszufarkú s hosszuszárnyú s ezért aránylag nagyot mutató madarat, hogy lehetőleg ne bántsák.

**A fakó rétihéja** szintén fészkel nálunk, bár gyérebben. Fészket ugyan nem találtam, de nyáron fészkelési időben többször észleltem párban is. A Bahonyban a Hosszuszög nevű réten június végén és július elején minden nap láttam egy vadászgató himet. Később megjelent a nőstény is. Július második felében láttam repített fiatalokat. Az Ungvár mellett levő Feketepatak inkább mocsárszerű, nádas, de főleg csadás medre körül augusztus második felében láttam néhány évvel ezelőtt éppen kirepült fiatalokat. Szenna mocsárvidékéről kaptam egyszer gyönyörűen kiszínezett himet a költési időszakból.

**A kékes rétihéja** nálunk nem fészkel, csak telelni jön hozzánk. A legelső példányok október második felében jelentkeznek a gatyás ölyvvel és kis sólyommal közel egy időben és márciusban távoznak. Egérjárásos esztendőkből tömegesen gyülekezik az egérjárta területeken. Sokszor láttam, amint röpülő madárra vágott.

Rétihéjaink gazdasági jelentőségét tekintve az a tapasztalatom, hogy csak a barna rétihéja igazán káros, ellenben a többi három károsnak egyáltalában nem mondható s így mint rétségeink igazi ékességei védelemben részesítendők.

*Megjegyzés.* A fakó rétihéja fészkelése Magyarországon még nincs bebizonyítva, mert eddig se tojást, se pelyhes fiókáját nem találták. Nyári előfordulásait ismertettem Aquila 1931/34. p. 248. SZERK.

## Die Weihen im nordungarischen Karpathenvorland.

VON ALEXANDER HRABÁR.

Rohr-, Wiesen- und Steppenweihe halten sich vom Frühjahr bis zum Herbst bei uns auf. Im Herbst ziehen sie fort — am frühesten die Wiesenweihe, bereits Ende August, — am spätesten die Rohrweihe, Ende September, Anfang Oktober. Gegen Ende Oktober kommt dann die Kornweihe an, die manchmal auch überwintert.

Die *Rohrweihe* liebt das Ried. Überall brütet sie in den Sümpfen und den mit Rohr bewachsenen Überschwemmungsgebieten unserer Flüsse. Ihre Zahl ist nicht gross, weil infolge der Entwässerungen unsere Sumpfgebiete stark zusammengeschrumpft sind.

Das Verbreitungsgebiet der *Wiesenweihe* ist bedeutend grösser. Im Flachland ist sie überall anzutreffen, wo es nasse Wiesen gibt. Das Nest fand ich in der Umgebung von Nagyszőlőss am Rande eines Entwässerungsgrabens, im hohen Grase. Auch bei Ungvár fand ich Nester. Im Báhony brütet sie jedes Jahr.

Diese Weihe trifft bei uns spät ein. Vor Anfang Mai habe ich sie nie gesehen. Nach Beendigung des Brutgeschäftes verlässt sie uns mitsamt den Jungen bald. Auf den Uhu stösst sie heftig. Nachdem die Wiesenweihe jagdlich nicht schädlich und landwirtschaftlich eher nützlich ist, sollten die Jäger diesen zartgebauten, langschwänzigen und langflügeligen, und deshalb verhältnismässig gross aussehenden Vogel nicht verfolgen.

Die *Steppenweihe* brütet ebenfalls bei uns, allerdings spärlicher. Ein Nest konnte ich zwar nicht finden, beobachtete sie aber im Sommer zur Brutzeit öfters, auch paarweise. Im Báhony sah ich Ende Juni und Anfang Juli jeden Tag ein jagendes Männchen. Später erschien auch das Weibchen. In der zweiten Julihälfte beobachtete ich flügge Junge. Am versumpften, rohrbestandenen, aber hauptsächlich mit Riemengras

bewachsenen Ufer des Feketepatak bei U n g v á r sah ich vor einigen Jahren in der zweiten Hälfte des August soeben ausgeflogene Junge. Aus dem Sumpfbereich von S z e n n a erhielt ich einmal, zur Brutzeit, ein herrlich ausgefärbtes Männchen.

Die *Kornweihe* brütet bei uns nicht und hält sich nur im Winter hier auf. Die ersten Exemplare erscheinen in der zweiten Hälfte des Oktober, ungefähr zur gleichen Zeit wie der Rauhfussbussard und Merlin, und ziehen im März wieder fort. In Mäusejahren rotten sie sich in Massen auf den von diesen Nagern befallenen Gebieten zusammen. Oft sah ich diese Weihe auf fliegende Vögel stossen.

Bezüglich der landwirtschaftlichen Bedeutung unserer Weihensarten fasse ich meine Erfahrungen dahin zusammen, dass bloss die Rohrweihe ausgesprochen schädlich ist, während die anderen drei Arten als eine Zierde unserer Wiesenränder zu schützen wären.

**Bemerkung.** Das Nisten der Steppenweihe in Ungarn ist noch nicht erwiesen, denn bis jetzt wurden weder Eier noch Nestjunge gefunden. Über ihr Sommervorkommen habe ich in der *Aquila* 1931/34 p. 251 berichtet.

DER HERAUSGEBER.

---